

Motion

1983/84:2608

Bo Forslund

Forskning (prop. 1983/84:107)

Enligt 1977 års högskolereform skall all högskoleutbildning vara anknyten till den vetenskapliga utvecklingen. Begreppet forskningsanknytning infördes i högskoleplaneringen. Den grundläggande utbildningen skall genom forskningsanknytning garanteras en vetenskaplig kvalitet som svarar mot generella krav inom det internationella högskoleväsendet.

Många utbildningar utan traditionell anknytning till det vetenskapliga samhället integrerades i den nya högskolan 1977, bl. a. lärarutbildningar. Detta innebar nya insatser för forskningsanknytning i förhållande till vad som gällde inom det gamla universitetsväsendet.

De nya högskolorna som inrättades ute i regionerna fick dessutom inte någon fast forskningsorganisation. De forskningsanknyttande uppgifterna blev därmed allt fler.

De reguljära resurser för FoU som de nya högskolorna disponerar är medel för forskningsanknytning av grundläggande högskoleutbildning och för finansiering av universitetslektors m. fl. tjänstledighet för forskning. Till detta kommer anslag från forskningsråd, forskningsfonder, sektorsorgan, regionala organ m. fl.

Medel för att stärka utbildningens koppling till forskning och utvecklingsarbete kan också avsättas inom ramen för ändamålsanslagen för den grundläggande utbildningen. Svårigheterna att avsätta sådana medel ökar dock i takt med att medelstilldelningen reellt minskas och/eller högskolornas åtaganden ökar. Möjligheten begränsas också av att dessa medel måste relateras till högskolans utbildningar.

De särskilda medlen för forskningsanknytning har visat sig vara en värdefull resurs, som bl. a. kan anpassas till regionala eller lokala profiler. Medlen kan användas både för att initiera och genomföra FoU-projekt. För stabilisering av främst internt motiverad FoU vid de nya högskolorna bör en ökning av medlen för forskningsanknytning vara en verksam åtgärd.

Om medlen ökas kan FoU-verksamheten systematiskt utvecklas. En sådan utveckling är central för att garantera kvalitet och stimulera ambitioner och förändringar i första hand inom de icke traditionella högskoleutbildningarna och vid de nya högskolorna i landet.

Erfarenheterna från de inledande åren från de nya enheterna visar att hittillsvarande forskningsanknytningsresurs varit ett verksamt sätt att stimulera initiering av projekt, forskningsmetodisk utbildning, seminarie-kontakter m. m. Effekten har blivit att efterfrågan av dessa resurser ökat

kraftigt. Framför allt är det de icke traditionella utbildningarna vars lärare entusiasmerats av de möjligheter som den nya högskolan erbjuder.

Mot denna bakgrund är det av vikt att de utvecklingsambitioner som nu stimulerats inom de nya högskoleutbildningarna ej hämmas av en alltför snäv resurstilldelning beträffande forskningsanknytning.

Satsningen på forskningsanknytning utgör en mycket liten och marginal del av den samlade forskningsbudgeten i landet. Effekten av satsning är dock väsentlig för den kvalitativa utvecklingen av högskoleutbildningen i landet. En utbyggnad av forskningsanknytningen i landet, genom årlig uppräknings av anslaget D 15 i linje med vad som föreslagits av en UHÄ-utredning (FOM1), UHÄ-rapport 1983:9, skulle ge de nya utbildningarna bättre möjlighet att utvecklas i takt med de etablerade institutionerna i landet.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om medel till forskningsanknytning vid de mindre högskolorna.

Stockholm den 20 mars 1984

BO FORSLUND (s)